

ETIKA A BEZPEČNOSŤ – 1. HODINA

ETICKÉ ASPEKTY IKT – AKO ŠKODÍM OSTATNÝM?

Tematický celok /Téma	ISCED /Odporúčaný ročník
Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu; Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká/ Etické aspekty IKT – ako škodím ostatným: <ul style="list-style-type: none"> • nekvalitne spracované webové stránky, • spôsoby správania sa, ktoré môžu vyvolať u ostatných nepríjemné pocity, • webová distribúcia násilníckeho/nelegálneho/nevhodného obsahu (reťazové maily/hoax), • šikanovanie/urážanie/... , • šírenie, možno aj nevedomé, malware (nepoužívanie antivírusového SW). 	ISCED 2/7. – 8. Ročník 1. vyučovacia hodina
Požiadavky na vstupné vedomosti a zručnosti <ul style="list-style-type: none"> • základy práce s počítačom, • ovládanie operačného systému na používateľskej úrovni, • základy práce v prostredí internetu, • základy používania elektronickej pošty (prijímanie/odosielanie správ), 	
Ciele	
Žiakom osvojované vedomosti a zručnosti <p>Analýza problému</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať vzťahy medzi informáciami vlastnými slovami, • uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje, • uvažovať o rôznych riešeniach. <p>Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitálne technológie okolo nás. <p>Hľadanie a opravovanie chýb</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia, • navrhnúť vylepšenie. <p>Analýza možných bezpečnostných rizík a problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísanie ohrození elektronickej komunikácie, • pozitívne/negatívne príklady/vlastné skúsenosti, • možné/alternatívne bezpečné riešenia, tvorba a údržba bezpečného hesla. <p>Hľadanie bezpečných riešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikovanie pravidiel a odporúčaní. 	Žiakom rozvíjané spôsobilosti <p>Informatické myslenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (LOG4) vyvodzovať (logicky zdôvodňovať) závery z pozorovaní a experimentov (aj myšlienkových), • (VZO3) rozpoznať rovnaké/podobné vlastnosti/pravidlá správania sa v častiach rôznych objektov/problémov/procesov (napr. časť jedného problému je časťou druhého problému), • (ABS1) určiť, ktoré detaily/prvky/vlastnosti/vzťahy objektov/problémov/procesov sú v danej situácii podstatné a ktoré môžeme zanedbať (objem motora <-> farba jeho náteru, prezentovanie informácií <-> nástroj na tvorbu prezentácií), • (VYH1) vybrať kritériá pre vyhodnotenie priebehu alebo výsledkov projektu/programu/algoritmu/situácie (napr. rýchlosť vykonania, bezpečnosť systému, náročnosť na zdroje, efektívnosť algoritmu, kvalita zdrojového kódu), • (VYH3) posúdiť kvalitu/správnosť/efektívnosť/vhodnosť

	<p>objektu/systému/postupu/nástroja na základe vybraných/definovaných kritérií (napr. posúdiť efektívnosti algoritmov, posúdiť bezpečnosť systému, posúdiť správnosť dekompozície, posúdiť presnosť a úplnosť algoritmu/programu/postupu, testovať program/výrobok, posúdiť/dokázať pravdivosť tvrdenia).</p>
Riešený didaktický problém	
<p>Problematika výchovy a vzdelávania na podporu rozvoja gramotnosti v okruhoch informačnej bezpečnosti je dnes do ZŠ vzdelávania začlenená plošne. Znamená to, že každý žiak/absolvent daného stupňa vzdelávania musí byť s ňou v určenom rozsahu oboznámený (nepostačuje realizácia len v časti triedy alebo v krúžkoch). Osvojenie si podstaty gramotnosti v okruhoch informačnej bezpečnosti je veľmi dôležité. Ak učiteľ pochopí, čo gramotnosťou v okruhoch informačnej bezpečnosti je (a čo nie je), lepšie vyberie spôsob výučby, tiež to, do ktorých predmetov/tém ju začlení a akú konkrétnu metódu/konkrétne metódy vo výučbe bude uplatňovať.</p> <p>Webová komunikácia sa v súčasnosti stala už samozrejým spôsobom medziľudskej komunikácie. Dostala sa aj do života žiakov základných škôl. Žiaci navzájom a aj so svojím učiteľom alebo rodičom pomerne často komunikujú prostredníctvom rôznych webových služieb. V tejto metodike vychádzame z analýzy výučby a hľadania prvkov, ktoré jednotlivý učiteľ vo vyučovaní presadzuje už teraz. Následne sa zameriavame na etické aspekty IKT, ktoré je v záujme bezpečnosti potrebné do daného predmetu/tematického celku začleniť navyše.</p>	
Dominantné vyučovacie metódy a formy	Príprava učiteľa a pomôcky
<p>Bádateľsky orientovaná metodika 5E. Sprievodnými metódami zdôrazňujúcimi témy bezpečnosti sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inscenačné metódy – založené na simulácii a hraní rolí. Sú jednou z možností, ako žiakov vtiahnuť do bezpečnostnej informatickej problematiky. Je možné tak rozvíjať bezpečnostné stratégie, ale zároveň nepracovať s citlivými údajmi. Umožňujú hlbšie porozumenie vzdelávaciemu obsahu, sú vhodné aj/najmä pre rozvoj sociálnych zručností, kedy sa žiaci učia rozhodovať. • Situačné metódy – majú veľmi blízko k životnej realite. Ich podstatou je riešenie istej problémovej bezpečnostnej situácie, ktorá je zrkadlom skutočnej udalosti. Žiaci používajú svoje vedomosti a zručnosti, pracujú s informačnými zdrojmi, zohľadňujú aj svoje skúsenosti, názory a postoje. Spoločne diskutujú o bezpečných riešeniach, posudzujú/hľadajú ich výhody a nevýhody a rozhodujú sa pre najlepšie riešenie. 	<p>a) Funkčné internetové pripojenie; webový prehliadač. b) Pracovný list U. c) Pracovný list 1. d) Pracovný list 2. e) Pracovný list 3 f) Pracovný list 4 – Sebahodnotenie.</p>
Diagnostika splnenia vzdelávacích cieľov	
Sebahodnotiaci test (viď. Pracovný list 4).	

